

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 6C/170/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513204210
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2015:8513204210.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Janou Srokovou v právnej veci navrhovateľa PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, IČO: 47 233 516 proti odporcovi G. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. C. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Občianskeho združenia slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, 909 01 Skalica, IČO: 42 264 154, právne zastúpené JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Nám. Josipa Andriča 1, 900 25 Chorvátsky Grob v konaní o zaplatenie 121,60 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Súd odporcovi náhradu trov tohto konania **n e p r i z n á v a**.

Navrhovateľ je povinný uhradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 49,63 eur na účet právneho zástupcu JUDr. Jozefa Kempa, č.ú.: IBAN: SK XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, VS: XXXXXX a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplatenia 121,60 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo žalovanej sumy od 16.9.2009 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Návrh odôvodnil tým, že s odporcom dňa 23.12.2008 uzatvoril Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému úver 199,16 eur, ktorý sa odporca zaviazal splatiť spolu s úrokmi v 30 mesačných splátkach vo výške 18,26 eur. Odporca splátky riadne nesplácal, dostal sa do omeškania už s úhradou 5. splátky, do uplatnenia práva navrhovateľa podľa § 565 Obč. zák. t.j. do okamžitej splatnosti úveru, zaplatil len sumu 85,24 eur. Vzhľadom k tomu, že odporca bol v omeškaní s úhradou splátky č. 5 o viac ako tri mesiace, uplatnil si navrhovateľ právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru. Odporca mal uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 462,56 eur dňa 16.9.2009, túto sumu uhradil iba čiastočne vo výške 340,96 eur.

Odporca sa k návrhu nevyjadril.

Podaním doručeným súdu dňa 30.10.2014 do konania na podporu odporcu vstúpil ako vedľajší účastník Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ. O prípustnosti jeho vstupu do konania súd na základe námietky navrhovateľa rozhodol uznesením č.k. 6C/170/2013-37 zo dňa 18.12.2013.

Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k návrhu tento návrh zamietnuť, a to z dôvodu premlčania uplatňovaného nároku. Navrhovateľ mohol prvý krát svoje právo vykonať dňa 17.9.2009, teda v deň

nasledujúci po dni, ktorý navrhovateľ v návrhu označil ako deň, na ktorý pripadla po vypovedaní zmluvy o úvere splatnosť celého zostatku úveru.

Súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a vo veci nariadil termín pojednávania. Právny zástupca navrhovateľa a navrhovateľ sa pojednávania nezúčastnili, svoju neúčast' žiadnym spôsobom neospravedlnili, ani nepožiadali o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov. Právny zástupca vedľajšieho účastníka ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' klienta na pojednávani už vo vyjadrení k návrhu a súhlasil s prejednaním veci a rozhodnutím aj v ich neprítomnosti. Súd preto v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal vec aj bez prítomnosti navrhovateľa, vedľajšieho účastníka a ich zástupcov.

Odporca na pojednávani uviedol, že dostal úver okolo 200 eur, ktorý riadne splácal, kým pracoval. V súčasnosti je už dlhšiu dobu evidovaný ako nezamestnaný a poberá dávku v hmotnej núdzi.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, oboznámením sa s obsahom pripojených listinných dôkazov, najmä oznámením o zosplatnení z 26.8.2009, zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 23.12.2008, Zmluvnými dojednaniami Zmluvy o revolvingovom úvere, oznámením veriteľa o schválení úveru, históriou platieb - kartou klienta a zistil tento skutkový stav:

Odporca dňa 22.12.2008 podpísal žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, ktorým žiadal navrhovateľa o poskytnutie úveru vo výške 21 000,-Sk, t.j. 697,07 eur. Navrhovateľ dňa 23.12.2008 podpísal uvedenú žiadosť, ale schválil výšku úveru len 6 000,-Sk, t.j. 199,16 eur. Podpisom navrhovateľa teda došlo k uzatvoreniu úverovej zmluvy, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi ako dlžníkovi úver vo výške 6 000,-Sk, t. 199,16 eur. Odporca sa zaviazal splatiť úver 30 mesačnými splátkami, splatnými k 13. dňu v kalendárnom mesiaci po 550,-Sk, t.j. 18,26 eur. Zmluvná odmena bola dohodnutá na 10 500,-Sk, t.j. 348,54 eur, RPMN a priemerná RPMN za úver neboli uvedené, ročná úroková sadzba bola uvedená vo výške 161,41 %. Ďalej je v zmluve uvedené, že navrhovateľ poskytuje odporcovi revolving vo výške 4 950,-Sk, zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu mala činiť 4 950,-Sk s ročnou úrokovou sadzbou revolvingu 107,67 %. Na druhej strane zmluvy, ktorá je formulárová, je v bode 9 upravená dohoda o poskytnutí služby, ktorou sa navrhovateľ zaväzuje povoliť odporcovi odklad najviac 3 splátok a odporca sa zaväzuje zaplatiť odplatu za poskytnutie služby, a to vo výške 2 079,-Sk, t.j. 69,01 eur za poskytnutie možnosti odkladu splatnosti splátok úveru a vo výške 1 134,-Sk, t.j. 37,64 eur za poskytnutie možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu. Podľa karty klienta bola odporcovi reálne vyplatená suma 199,16 eur, odporca doposiaľ uhradil sumu 426,20 eur.

Podľa internetových zistení súdu priemerný ročný úrok z novoposkytovaných spotrebiteľských úverov obchodných bánk s dobou splácania od 1 do 5 rokov zverejnený Národnou bankou Slovenska pre mesiac december 2008 bol vo výške 10,96 %

Podľa § 497 Obch. zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 506 ObZ ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) účinného v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ účinného v čase uzatvorenia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ účinného v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 OZ účinného v čase uzatvorenia zmluvy zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ účinného v čase uzatvorenia zmluvy V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Po zhodnotení vykonaného dokazovania v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

Súd po preskúmaní okolností uzavretie úverovej zmluvy dospel k záveru, že účastníci uzavreli o zmluvu o úvere a nie o zmluvu o revolvingovom úvere, ako je označovaná žalobcom v návrhu a na jeho listinách. Súd vychádzal z toho, že na základe zmluvy o úvere poskytuje veriteľ peňažné prostriedky, ktoré sa dlžník v zásade zaväzuje zaplatiť v presne určenom počte splátok s presne určenou výškou splátky, kým na základe zmluvy o revolvingovom úvere sa poskytuje určitý úverový rámec, z ktorého môže (ale aj nemusí) dlžník opakovane čerpať a priebežne spláca vyčerpanú časť úverového rámca, pričom po jeho splatení ho môže opakovane čerpať bez potreby uzatvárania novej zmluvy. Aj keď žalovaný v danom prípade podpísal tlačivo označené ako žiadosť o revolvingový úver, je zrejmé, že žalobca mu poskytol peňažné prostriedky, ktoré sa žalovaný zaviazal uhradiť v presne stanovenom počte splátok s presne určenou výškou splátky. Tento názor podporuje aj samotná zmluva o úvere, keď napr. v bode 9 upravujúcim možnosť poskytnutia odkladu splátok rozlišuje medzi odkladom splátky úveru a splátky revolvingového úveru. Z predložených listinných dôkazov je pritom zrejmé, že žalobca vyplatil žalovanému iba sumu, ktorú mal uhrádzať v rovnakých splátkach počas 30 mesiacov, ale neposkytol mu okrem toho aj úverový rámec, teda revolvingový úver.

Zmluva o úvere ako typ zmluvy je upravený v Obchodnom zákonníku a patrí medzi tzv. absolútne obchody. Na druhej strane je tiež nepochybné, že odporca v danom prípade vystupoval ako fyzická osoba, ktorá úverom zabezpečovala svoje potreby, teda ako spotrebiteľ, kým navrhovateľ pri poskytovaní úveru vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Aj keď výška úveru nedosahuje výšku potrebnú na to, aby sa na daný vzťah vzťahoval zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, je nepochybné, že išlo o zmluvu, ktorá mala spotrebiteľský charakter. Za tohto stavu potom jednotlivé práva a povinnosti zmluvných strán nemôžu byť v rozpore s úpravou § 52 a nasl.

Súd pred posúdením samotného nároku na základe námietky vedľajšieho účastníka, ako aj v súlade s cit. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa preskúmal, či uplatnený nárok nie je premlčaný, keďže na premlčanie v spotrebiteľskej zmluve prihliada súd aj ex offo. V zmysle výkladu Sekcie legislatívy MS SR sa má toto ustanovenie aplikovať režimom okamžitej aplikability procesných noriem, t.j. na všetky prípady v čase rozhodovania a z tohto dôvodu nebolo zavedené ani osobitné prechodné ustanovenie, ktoré by účinky posúvalo na veci rozhodované po účinnosti predmetnej právnej úpravy. V danom prípade je potrebné posúdiť, podľa ktorého právneho predpisu je potrebné posúdiť namietané premlčanie, teda či je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného alebo Občianskeho zákonníka a tiež skutočnosť, od kedy začala plynúť premlčacia lehota.

Je pravdou, že zmluva o úvere je absolútnym obchodom a že na úver dopadá tretia časť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Zmluva uzavretá v danom prípade je však v zmysle vyššie uvedeného zároveň aj zmluvou spotrebiteľskou.

Súd sa na základe nižšie uvedených úvah priklonil k názoru, že na otázku premlčania je v danom prípade potrebné aplikovať ustanovenia OZ, ktorý názor sa aj z úradnej činnosti súdu javí ako väčšinový.

Je náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (ako napr. premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porov. rozsudok NS SR vo veci 5MCdo 20/09, rozsudok OS Banská Bystrica vo veci 61Cb 221/09, ako aj rozhodnutia uvádzané vedľajším účastníkom). S účinnosťou zákona č. 150/2004 Z.z. (1.4.2004) došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly ObZ oproti zneniu Občianskeho zákonníka sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1 OZ, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa, spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah vrátane premlčania predstavuje takéto zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Uvedenému názoru nasvedčuje aj novoprijatá právna úprava § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Aj keď táto úprava OZ je účinná až od 1.4.2015, súd ju použil ako interpretačnú pomôcku pri aplikovaní jednej z dvoch vyššie uvedených právnych úprav premlčania.

Premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. V zmysle cit. § 506 ObZ je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, ak je dlžník v omeškani s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Ku dňu 16.9.2009 navrhovateľ dlh zosplatnil a požadoval od odporcu uhradenie celého jeho zostatku. Od nasledujúceho dňa teda mohol právo vykonať prvý raz, teda mohol zosplatnený nárok uplatniť na súde.

Za takéhoto stavu potom najneskôr dňa 17.9.2012 došlo k premlčaniu celého zvyšku úveru, a to podľa OZ v zmysle vyššie uvedených právnych úvah. Návrh bol podaný na súde dňa 21.8.2013, teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. Odporca ako úspešný účastník by mal právo na náhradu trov konania, ale žiadne si neuplatnil, preto mu súd náhradu trov nepriznal.

Vedľajší účastník vystupoval na strane odporcu, teda úspešného účastníka, ktorý má právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi. Právny zástupca vedľajšieho účastníka si uplatnil právo na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 49,63 eur pozostávajúce z odmeny za 2 úkony právnej pomoci - prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie na súd - odmena za 1 úkon 16,60 eur, 1 x režijný paušál vo výške 8,04 eur a 1 x režijný paušál vo výške 8,39 eur. Vedľajší účastník namietol premlčanie nároku. Táto námietka sa ukázala ako dôvodná, teda aj vedľajší účastník svojou aktivitou prispel k výsledku konania. Keďže aj vedľajší účastník ma nepochybne právo nechať sa právne zastúpiť, trovy jeho právneho zastúpenia považoval s prihliadnutím na vyššie uvedené okolnosti daného prípadu za účelné a zaviazal navrhovateľa na ich náhradu vedľajšiemu účastníkovi, a to vo výške uplatnenej vedľajším účastníkom, keďže tieto boli uplatnené v súlade s § 10 ods. 1 v spojení s § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Späťvzatie návrhu zo strany navrhovateľa bolo súdu doručené až po pojednávaní a vyhlásení rozsudku, ktorým je súd od momentu vyhlásenia viazaný, preto súd v danom prípade vyhotovil rozsudok v znení, ako bol vyhlásený.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie, ktoré sa podáva do

15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.